

Vi vänder oss till er med anledning av det senaste vintervädret, som återigen tydliggjort hur sårbart vårt vinterunderhåll är. De kraftiga snöfall och vädervarningar som drabbat stora delar av landet har lett till att många kommuner haft svårt att upprätthålla en fungerande snöröjning och halkbekämpning. Det har fått direkta konsekvenser för framkomlighet, trygghet och samhällsservice.

Men problemen är inte nya, de följer ett återkommande mönster där vinterberedskapen inte räcker till när den behövs som mest.

Från flera delar av branschen, både bland leverantörer och utförare, finns en samstämmig bild av att dagens system inte ger tillräckligt stabila förutsättningar för ett robust vinterunderhåll.

Maskinleverantörer, teknikutvecklare och entreprenörer vittnar om att kapaciteten pressas hårt när upphandlingar styrs för mycket av lägsta pris och för lite av beredskap, kvalitet och faktiska kostnader. Detta påverkar inte bara biltrafiken, utan i hög grad också fotgängare och cyklister.

Bristande snöröjning och halkbekämpning på gång- och cykelvägar är ett särskilt allvarligt problemområde. Det leder varje år till många fallolyckor, allvarliga personskador och i värsta fall dödsfall. Detta är väl dokumenterat i analyser från bland annat Trafikverket, Transportstyrelsen och Myndigheten för civilt försvar. Sammantaget uppskattas de samhällsekonomiska kostnaderna för halkolyckor vara dubbelt så stora som kommunernas totala kostnader för vinterväghållningen.

SKR:s undersökning *Kritik på Teknik* visar samtidigt att invånarnas betyg för snöröjning och halkbekämpning fortsatt ligger på samma låga nivåer som vid förra mätningen för tre år sedan. Missnöjet är omfattande och långvarigt – och speglar de brister som vi nu återigen ser i praktiken.

Ett centralt problem är att ansvar och kostnader är delade: kommunerna ansvarar för vinterunderhållet, men regionerna betalar sjukvårdskostnaderna när människor skadas. Detta skapar ett systemfel där låga kommunala anslag leder till långt högre regionala kostnader. För att komma vidare krävs därför att samarbetet mellan kommuner och regioner stärks betydligt. Ett konkret förslag, som även framförts tidigare av Fotgängarnas förening, är att inrätta en gemensam dialogplattform där både behov, prioriteringar och finansiering kan diskuteras samlat.

Våra förslag:

- En tydligare och mer långsiktig prioritering av vinterunderhållet i hela landet. Det gäller både vägar, gång- och cykelvägar. Ökade satsningar minskar olyckor, förbättrar framkomligheten och ökar tryggheten.
- Att Regeringen i samband med infrastrukturplanens genomförande, också på länsnivå, får till stånd en förbättrad dialog och samordning mellan kommuner och regioner. Eftersom ansvar och kostnader är uppdelade behöver samarbetet stärkas. En nationell dialogplattform skulle kunna vara ett viktigt verktyg för att minska gång- och cykelolyckorna och skapa effektivare helhetslösningar.
- Regeringen ger Trafikverket i uppdrag att följa upp att utvecklingen går åt rätt håll samt återkomma med förslag till ev. ytterligare åtgärder.

Som representanter för olika delar av samhället vill vi bidra konstruktivt till detta arbete. Vi tror att ett stärkt samarbete mellan stat, regioner, kommuner och våra respektive sektorer är avgörande för att Sverige ska få en vinterberedskap som klarar av både vardagligtinterväder och mer extrema förhållanden.

Vi välkomnar därför en fortsatt dialog med er och ställer gärna upp för att bidra med våra erfarenheter och perspektiv i det fortsatta arbetet.

Lina Hallman

MaskinLeverantörerna

Sonja Forward

Fotgängarnas förening